

Barndomsminnen från Flottsund

nedtecknade av Olle Ek.

Barndomsminnen från Flottsund

nedtecknade av Olle Ek.

Renskrivet 2010-03-19 av Stig Pson Lundquist. Renskrivningen har skett så ordagrant som möjligt, dock har rena felstavningar rättats. Kursiverad text inom parenteser är anmärkningar tillagda av renskrivaren.

”Tack för kortet, sänder en skiss över Flottsund som jag minns det som barn, siffrorna anger en del minnesbilder om folk och händelser som fastnade i minnet. Det är mycket mer som kan nämnas men tyvärr kom inte allt med.

A. Missionshuset. Varje år på ”De gamlas dag” kom ångbåten Signe från stan med tilläggnig vid Flottsunds ångbåtsbrygga. I 8:as musikkår spelade under marsch till missionshuset där kaffe och smörgås inmundigas av de gamle. Vi barn tyckte vi gjorde fula pojkestreck när vi som barfotabarn passade på att med stortån peta på militärens munstycken på blåsinstrumenten under deras paus då dessa låg i gräset.

1. Lilla grindstugan, även busshållplats till staden.
2. NTO:s sommarhem med kaffeservering, dansbana och tennisplan.
3. Båtbryggan och Erikssons bostad och båthus, vet att han byggde en stor mahognybåt med dieselmotor åt ?? Kapplan (*Kaplan?*), ägaren av tidningen Upsala (Nollan kallad), ett misslyckat projekt den låg för djupt med fören.
4. Specerihandlare Valén med kombinerad affär och bostad.
5. Hit flyttade vi 1929 efter att ha bott i hus nr 20 som ägdes av sotarmästare Ringström i Uppsala. I hus nr 5 som ägdes av en person vid namn Johansson hade en blivande svärson som hette Plan och var vaktmästare på Norrlands nation. Minns att han hade en kväsigt Indian-motorcykel (röd).
6. Storslaktaren Tillman i Uppsala fin bil en Auburn, sonen en Chevrolet olivgrön med svärsmorslucka därbak, samt fällbar suflett = Dabnolè.
7. När Nya vägen drogs till Graneberg i början på 30-talet blev denna hörna kvar med 100 tallar på tomten vilket räckte till formvirke vid gjutning av grunden till det hus Du nu bor i.
8. På andra sidan vägen är ett fyrfamiljshus som i källarvåningen hade bageri. Detta hus kom till i mitten av 30-talet.
9. Hus nr 9 såg jag var borta och skall därför tala om att det ägdes av en rivig tant som kom väldigt bra överens med min mor. Hon drev så kallat ölutskänkningsställe. Huskroppen, det smala närmast vägen, var ett långt tak av korrugerad plåt som utgjorde så kallad utskänkningslokal utan sidoväggar, därunder var en massa långbord och långbänkar, på så sätt gick det att ha kontroll på ölkonsumtionen, den andra byggnaden var hennes hönshus och nu hände följande: En morgon kom tant Nilsson till mamma och frågade om hon ville köpa hennes avelstupp som hon tvingats nödslakta på grund av att hon kvällen innan varit i hönshuset men råkat klämma tuppens vinge i dörren när hon tänkte stänga den, på morgonen fann hon tuppen illa skadad och därav nödslakt. På förmiddagen när utskänkningslokalen öppnades kom fjärdingsman Wulf från Sunnersta på sin vanliga inspektion av ölstället (Wulf gick under öknamnet Tuppen på grund av att han hade illrött hårsnagg som stod rätt upp som en kam). Nu såg fru Nilsson en möjlighet att sälja den slaktade tupp som hon inte lyckades avyttra till mor min, men i detta fall fjäska lite genom att avyttra den billigt till Wulf. Hon vågade inte säga Tuppen till honom utan sa: ”Vill fjärdingsman köpa hönskarln billigt av mej och jag är billig också ska han tro”. Wulf blev förbaskad och sa: ”Vet hut, kärring, jag vet vad du syftar på”.

10. Åhlén med stor plåtslageriverkstad i stan. Ny bil, en Adler, far hade en Chevrolet.
11. Gamle gubben Berg, en enstöring, fint rappat stenhus samt vid staketet en liten så kallad groggalkov med glasrutor runt, såg att den var borta.
12. Polisman Jönsson, stor gubbe som hade en son som studerade på universitetet och som hade en tam kaja som kom honom till mötes varje dag från skolan.
13. Åkare (*Anton*) Gustavsson (kallad Pysen). Åkeriet drevs med 3-4 hästar och så kallade skråkärror.
14. Växelstation samt frisersalong (kostade 50 öre för barn).
15. Ägaren av Idrottsmagasinet i Uppsala. Hans son (*var det Halle Janemar?*) och jag lekte ihop. Han hade två äldre systrar (tvillingar) som var duktiga simmare och figurerade i tidningen Uppsala Nya Tidning ibland.
16. Hjalmar Söderbergs ekipering i stan hade det som sommarstuga, för det mesta var hustrun och hans gamla mor där.
17. Millionär Ekholm (*Torsten*) tror jag han hette som var ägare till Hästens skofabrik i stan, han var missionsvän och lade alltid en hundrakronorssedel i kollekt vid gudstjänstbesöken ibland. Innan han byggde villan där (och vad jag såg står kvar) var där folkets park, har markerat dansbanans placering ungefär. Parken byggdes därefter i Graneberg, samma år som Anders Diös byggde sin villa därstädes. Far och Diös kom bra överens, kanske beroende på att båda var masar. (*Det fanns två skofabriker i Uppsala. Förutom Hästens också Ekholms i hörnet av Järnbrogatan (nuv. S:t Olofsgatan) och Salagatan. Det var detta företag som Torsten Ekholm ägde. Hästens skofabrik ägdes av L-E Larsson*).
18. Doktor (*Martin*) Vahlbergs sommarställe med tennisplan och båtbygga. Sonen Arne och jag lekte ihop från 1929 – 1933 då vi blev osams, orsaken var följande: Varje höst från 1928 besökte den då kände Albin Ahrenberg Flottsund med ett sjöflygplan vid badplatsen Kohagen, badbryggan var då för det mesta uppdragen men gick bra att lägga till med pontonerna mot sandstranden. 1933 kom en tvåmotorig flygbåt med en pilot som hette Olle Ekman. Då amfibieplanet var mer djupgående och badbryggan var uppdragen för säsongen gick han därför och lade till vid doktor Wahlbergs brygga. Följden blev att folk gick igenom tomten och trampade sönder rabatter med mera. Wahlberg som flyttat in till stan för säsongen hade av någon fått reda på det som skett. Han kom ut och började skälla på piloten och begärde 100 kronor i skadestånd vilket var mycket pengar på den tiden, en vägarbetare tjänade max 75 kronor i månaden (vet det emedan far betalade ut löner varje månad). Som barn blev jag mycket arg på doktorn som kunde vara så elak på flygkapten Ekman som för mej var en idol jag såg upp till. Allt nog, sommaren efter var hans pojk och jag sams igen.
19. Den villan är borta såg jag. Min lekkamrat Erik Lindbergs far ägde den och var grossist i stan samt var då en känd bandyspelare på Studenternas ihop med legendariske bandymålvakten "Sleven" Säfvenberg.
20. Där bodde vi 1923-25, husägare var sotarmästare Ringström, Uppsala. Ringströms son blev språklärare. Mellan 20 och 21 var en allmänning som vi brukade spela fotboll på.
21. Var bokhandlare Petterssons villa.
22. Det var en sommarbutik. Handlaren hette Kilgren (*Ingvar Kihlgren. Hade en livsmedelsbutik i hörnet Övre Slottsgatan / Åsgränd där idag ett antikvariat ligger*). Var 9 år när jag blev springpojke där i 3 veckor. Sedermera byggdes det om till sommarbostad och inköptes av en god vän till pappa som hette Fogelin som var försäljare av vägmaskiner.
23. Hovjuvelerare Markströms sommarvilla. Intill hans tomt hade vägförvaltningen tagit grus, varför det blev en djup grop intill hans tomtgräns. När vägförvaltningen slutade ta grus där

började folk vid intilliggande tomter kasta sopor ned i gropan. Far nödgades där se till att det kom upp skyltar där det stod "SOPNEDKAST FÖRBJUDEN". Vi pojkar passade då på att skrapa bort bokstaven B i förbjuden. M a o stod det då "SOPNEDKAST FÖR JUDEN". När det kom fram till far fick jag ett rejält kok stryk. *(Till saken hör att juvelerare Markström var jude).*

24. Frisörmästare Carlsson med S. Frisersalongen var intill Centralbadet. Huset intill (märkt ?) tror jag var s k Hatt-Larsén i stan där min syster Karin är ingift.

25. Blev en (*bensinmack*) "NYA BP" som det hette då.

26. Var Vägstyrelsens garage.

27. Uppsala Centrala Omnibussars garage.

28. Var en välputsad tomt och han hade en liten hästspårvagn stående på tomten som var vit och grön och mässingsbeslagen välputsade. Han vet jag inte vad han hette.

29. Det var en uppfinnare tror vi barn, han gjorde en cykel som han låg på rygg och trampade. Han jobbade på Nymans Verkstäder. Vi kallade honom för "Eriksson i granhäcken", den var så tät att det inte gick att se in på hans tomt.

30. Restaurang Brostugan. Ägaren hette Ahrén. Vi åt familjemiddag där med jämna mellanrum.

31. Gamla brofästet med bom. I början på 30-talet kom en natt en bil med ungdomar igenom bommen och ut i Fyrisån. Två stycken omkom, däribland författarinnan Marika Stiernstedts son. Hon gifte sig senare med Lubbe Nordström (Lortsverige). *(Den omkomne "sonen" var möjligen släkt med Marika Stiernsted, dock inte son: Hon hade nämligen ingen dylik, men däremot en dotter i ett tidigare äktenskap med Carl Cederström, flygarbaronen!).*

32. Brovaktaren. Han hette Hjelm, dog i lungsot, frun fortsatte brovakttjänsten samt öppnade tvätteri och klappade kläder nere i Fyrisån. Hon födde upp tre barn. Lasse och jag var kompisar. Vi gjorde nyårsrevy i IOGT:s teaterlokal vid Grindstugan. Lasse blev sedermera en omtalad musikpedagog i Örebro bland annat.

33. Kungseken, nu borta. Den lekte vi i och bodde även över där på somrarna.

34. Dragon Palms torp. Han låg modell som Karl XII på Cederströms tavla Karl XII:s likfärd. Motivet är gjort i backen vid Lurbobro.

35. Kungshamn gård. Baronessan Cederström vars bröder var flygbaronen Carl Cederström samt konstnären (*Gustaf*) Cederström. Många tyckte att hon var elak men jag tyckte om henne, fick choklad var gång jag hämtade mjölk på dan till mamma. En gång bet hennes Sankt-Berhardshund mej i armen, fick en ny skjorta med slips. Jag var då 9 år. Du ser hur man uppfattade allt som barn.

36. Ullanders Kaféörelse (*Kafé Nybron*). Två döttrar, en blev organist. Fadern kom från Nordamerika och blev postiljon. Var känd för sin spänst, bar alltid ut posten, känd för punktlighet och spänst trots hög ålder, då nästan 80 år. *(Per Jonas Ulander var född 1855 i Tuna församling, Kalmar län. Han dog 1941 i Helga Trefaldighets församling. Att han varit i USA har inte gått att få bekräftat via några emigranthandlingar).*

Du kanske tycker att det blev långrandigt men släng pappret om du orkar plöja igenom det, skrev bara efter hand som jag ser det framför mej med barnaögon.

Hälsningar Olle (*Ek*)"

Kommentarer från renskrivaren.

Förutom de i texten infogade parenteserna med kursiverad stil så kan följande tilläggas:

Olle (Olof Anshelm Emanuel) Ek, född 1920-04-04 i Kolbäck, flyttade tillsammans med sina föräldrar Karl Anselm och Karin Sofia Ek samt systrarna Karin (gift Larsén) och Märta från Svedvi i Västmanland till Sunnersta i december 1925. Dom bosatte sig då på fastigheten Furuhyddan (nuv. adress Dag Hammarskjölds väg 273 och nr 5 i Olles hågkomster) men flyttade senare till nuv. Brostugevägen 6A (nr 20), ett hus som låtit uppföras av fotografen Anders Larsson (Finn) och senare ägts av sotarmästare Axel Ringström.

Olles föräldrar Karl Anselm och Karin Sofia hade båda adressen Granebergsvägen 1 (nr 7) vid sina dödstillfällen år 1948 respektive 1950.

Olle utbildade sig till flygare och kom att driva eget flygbolag i Kiruna.

Olle Ek avled i Mölndal den 28 juli 2008.

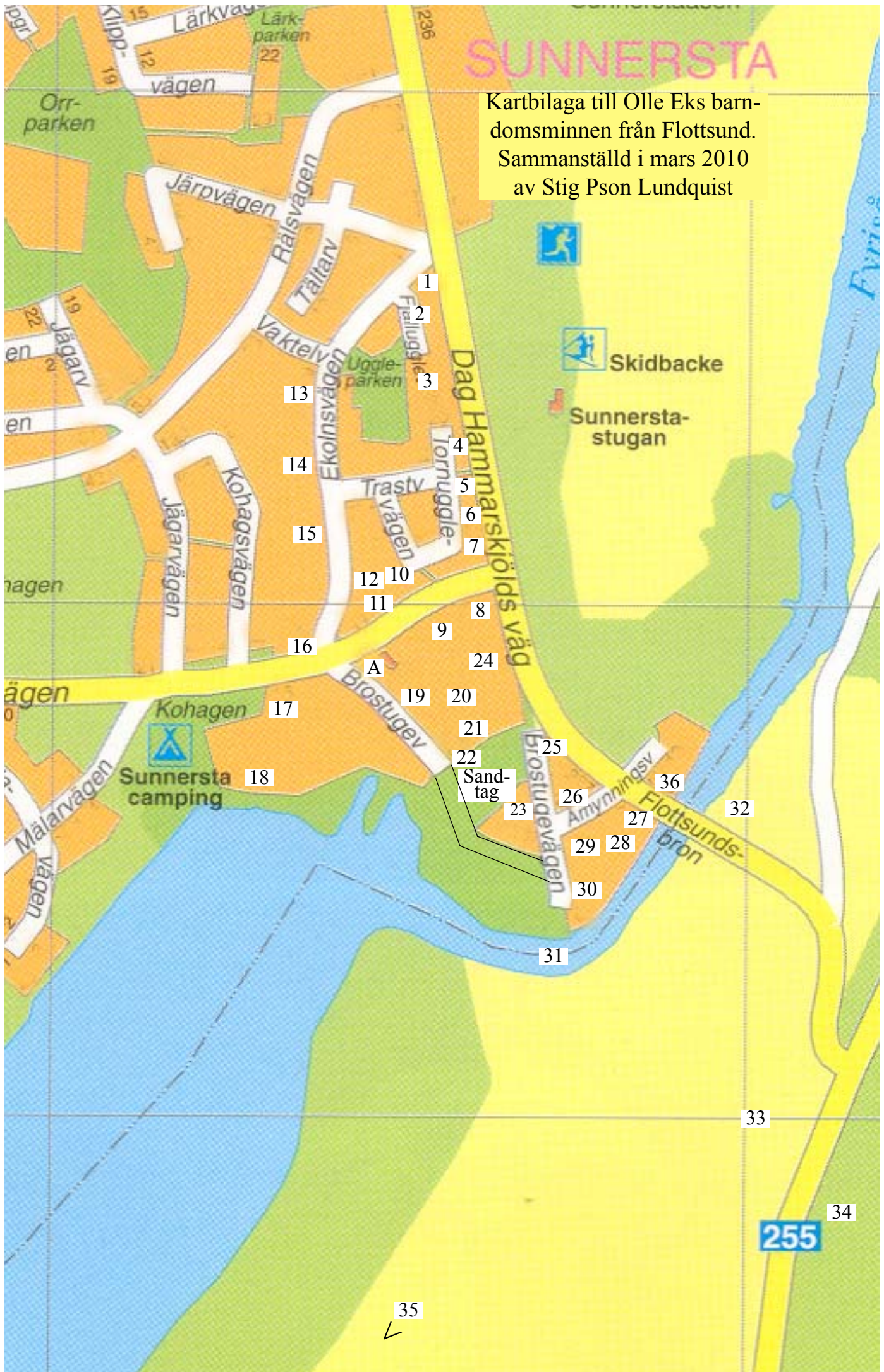
Sunnersta mars 2010

Stig Pson Lundquist

SUNNERSTA

Kartbilaga till Olle Eks barn-
domsminnen från Flottsund.
Sammanställd i mars 2010
av Stig Pson Lundquist

NSD

Fjällflygaren Olle Ek har lämnat livets id

Olle Ek, Vänersborg, har avlidit.

Olle Ek började sin flygkarriär 1940. Han har flugit tusentals timmar i sina dagar och landat på över 2 000 olika platser. Han har suttit bakom spakarna på vanliga flygplan, helikoptrar och även på flottörer som är flygplan som landar på vatten.

Olle Ek har flugit den klassiska JU 52 med pontoner.

Han kom till Norrbotten 1957 och började snart arbeta på Ostermans, men han blev sedan egenföretagare i fjällflygbranschen. Under sin tid som anställd hos Osterman bjöd Olle Ek Bodenpubliken på en minnesvärd föreställning då han provflög en Dornier Do 27 med flottörer. Detta plan var dock inte avsett för looping, men Olle Ek gjorde en looping inför publik.

I Kiruna startade han sitt företag. Där transporterade han fiskare till orörda sjöar. Olle Ek har också landat på glaciären på Kebnekaise. År 1981 sålde han företaget och flyttade söderut.

NSD den 9 augusti 2008